

Bolognai Cimborák Hírlevél

Magyar Iskola Bolognában

2011. március

Itt a tavasz!



Kétségtelenül megérkezett a tavasz minden jellegzetességével és szépségével együtt. Ezen felbuzdulva a gyerekekkel is a tavasz témakörét kezdtük körüljárni, azaz elbeszélgettünk a tavaszi időjárásról, a természet változásairól, az öltözködésről és a közelgő ünnepről, a húsvétról. Mindebben képek voltak a segítségünkre, amelyekkel a gyerekek többé-kevésbé ügyesen kifejezték magát.



A betűkkel való birkózást most két csoportra bontva végeztük, így a kisebbekkel, akik még a betűvetést tanulják, lassabban haladva, a feladatokban a betűk formálására helyeztük a hangsúlyt. A nagyobbakkal először a múlt órán demonstrált mássalhangzókat gyakoroltuk írásbeli feladatokkal. A betűk felismerése már egész jól ment, szavakban való leírásuk még némi fejtörést okozott a gyerekeknek. Új hangzóként a „h” betűt elevenítettük fel, amely oly „mostohán” kezelt az olasz mássalhangzók között.



A magánhangzók megkülönböztetését egy játékos feladattal gyakoroltuk: a gyerekeknek betűkártyák segítségével kellett elhangzott szavakat kirakniuk, amelyek beazonosításban képek voltak segítségükre. Ez rögtön felpezsdítette a nem túl izgalmas „hogyan is írjuk ezt a szót, o-val vagy ö-vel...” kérdéskörét, és a gyerekek egymással versengve próbálták összeállítani a szavakat.

Az ábécé gyakorlására további játékos feladatokat oldottunk meg, amit házi feladatként, otthon kérünk befejezni.



A beszédkészség fejlesztésére az ismert „A kakas és pipe” történet adott lehetőséget. A már feldolgozott mese ismétlése segítséget nyújtott szavak és mondatok rögzítésére. Valóban észrevehető volt, hogy most a gyerekek sokkal gördülékenyebben adták elő a történetet.



Ecco la primavera!

Senza alcun' ombra di dubbio la primavera è giunta a noi con tutto suo carattere e splendore. Pieni di fervore abbiamo cominciato ad esplorare la tematica della primavera descrivendo il tempo, il mutamento della natura, il nuovo vestiario e l'imminente festa pasquale. Per far ciò abbiamo usato delle immagini che i ragazzi hanno descritto generalmente con abilità.



La collutazione con le lettere dell'alfabeto è avvenuta su due fronti dividendo i ragazzi in due gruppi differenti. Con i più piccoli, che stanno ancora imparando a scrivere, abbiamo proceduto lentamente ponendo attenzione a imprimere la scrittura delle lettere. Con i più grandi abbiamo iniziato a scrivere esempi concreti con le consonanti introdotte durante la lezione precedente. Il riconoscimento di queste lettere è andato liscio come l'olio, mentre la loro scrittura nelle parole ha dato del filo da torcere. Abbiamo introdotto l'„h”, la Cenerentola dell'alfabeto italiano, come nuovo suono.



Ci siamo esercitati nella distinzione delle vocali con un gioco: abbiamo dato a disposizione dei ragazzi un gruppo di lettere scritte singolarmente su dei cartoncini. Presentando loro delle immagini e pronunciandone la parola, essi dovevano comporla con i cartoncini. Questo gioco ha fatto ribollire l'attenzione per quel tipo di „importune” domande: „come si scrive questa parola, con „o” o „ö” ...” e i ragazzi, in fervente competizione, hanno cercato di comporre le parole.

Per esercitare ulteriormente l'alfabeto, abbiamo iniziato degli esercizi da continuare a casa. In ultimo per sviluppare la capacità orale abbiamo ripreso in mano la storia del Gallo e la chiocciola. Questa fiaba, già diligentemente preparata, ha aiutato ad imprimere le parole e le frasi. La facilità dei ragazzi a recitare la storia è stata lampante.



Bulyáki Ildikó

Sarkady Sándor
Télkergető

Kelj, kelj kikelet,
Seprűzd ki a hideget;
Ereszd be a meleget,
Dideregtünk eleget.



Kecskés Béla
Szól a tavasz

Szól a tavasz:
itt vagyok!
Eljöttem, mert
hívtatok.
Egész télen
hó alatt
álmodtam az
álmomat.

Szól a tavasz:
itt vagyok,
napsugárban
csillanok,
kezemben szál
szál virág –
annak adom,
aki várt!

„Kicsi vagyok én, majd megnövök én”

„Tavasz van, milyen szép tavasz van, de jó futkosni a szabadban...” – írja Benjámin László.

De nem csak futkosni, hanem alkotni, tevékenykedni, játszani is nagyon jó! Így tettünk hát mi is március 27-én délután.

A gyerekek – gyurmáztak

- papírtöjást ragasztottak, díszítettek
- mesét dramatizáltak (A répa)
- új mesét hallgattak meg (Zelk Z.: A három nyúl)
- egy rövid mondókát tanultak meg:

„Nyuszi, nyuszi, nyulacskám,
ne félj tőlem, nincs puskám!
Van ám nekem egyebem,
zöld káposzta levelem.”



A mondóka nagyon fontos az anyanyelv megalapozásához, mivel könnyen megtanulható, sikerélményhez juttatja a gyermeket, miközben bővül a szóincse is.

Az ismétlődő szókapcsolatok, ikerszavak, rímek, ritmusok, nyelvtörök remekül formálják a gyermek nyelvérzékét, helyesebb lesz a beszéde, kiejtése, hangsúlyozása, hanglejtése.



„È primavera, e che bella primavera, è bello scorrazzare nella natura...” scrive László Benjámín.

Ma non solo tanto scorrazzare, bensì anche creare, svolgere attività e giocare! Così abbiamo fatto anche noi nel pomeriggio del 27 marzo.

I bambini hanno – modellato il pongo



- incollato uova di carta e le hanno decorate
- rappresentato una favola (La carota)
- ascoltato una nuova favola (Zoltán Zelk: I tre conigli)
- imparato una nuova filastrocca.

Le filastrocche sono molto importanti per stendere le basi della lingua madre, perché sono facilmente apprendibili, il bambino può ottenere facilmente una esperienza di successo e contemporaneamente sviluppare anche il proprio vocabolario.

Le rime, le parole gemelle, i ritmi, gli scioglilingua e la ripetizione di unioni di parole temprano ottimamente l'intuito linguistico del bambino migliorando così il suo linguaggio, la sua pronuncia, la sua accentazione e inflessione.

Király Szilvia

KISOKOS

Zenekar / Orchestra 4

Gli ottoni



A rézfúvósok

A rézfúvósok csoportjába tartozik a trombita (a legmagasabb hangú), a kürt, a harsona és a tuba (a legmélyebb hangú). Mindegyiküket egy cső alkotja, amely a végén tölsér formában kinyílik. A fúvókájuk csésze formájú, amely lehetővé teszi a zenész számára, hogy ráhelyezze az ajkait, és azok a fúvás által vibráló mozgást fejtsenek ki. A vibráció bekerül a hangszer belsejébe, és hanggá alakul.

A különböző hangok létrehozására két technika létezik. Az elsővel csak a természetes felhangokat lehet megszólaltatni: a fúvás erősségét és az ajkak feszülését változtatva meghatározott hangok létrehozására van lehetőség, amelyek szoros kapcsolatban állnak a hangszer csövének hosszával. Ez a technika, amely már



az ókortól használatos (a trombita használatára már az egyiptomi hieroglifákban találtak utalást i.e. 1500-ban), csak a hangskála bizonyos hangjait képes létrehozni.

A másik technika csak kb. kétszáz évvel ezelőtt került bevezetésre a ventilek megalkotásával. A ventilek alkalmazása lehetővé teszi, hogy további toldalékcsovszakaszt kapcsoljanak hozzá az eredeti csőhöz, meghosszabbítva így a levegő útját a hangszeren belül. Három vagy négy ujj irányít ugyanannyi ventilt, és ezek kombinációja különböző csőhosszúságot eredményez, létrehozva így a hangskála összes hangját.

A rézfúvós hangszerek története egészen rendkívüli.



A trombita például már jelen volt az ókori egyiptomiaktól kezdve a rómaiakig politikai, katonai ünnepeken és játékokon. A középkorban feledésbe merült, majd

az 1300-as években fedezték fel újra, mint katonai jeladó hangszer. A reneszánsz idején az uralkodó hatalmát mutatta a rendelkezésére álló trombitások csoportjának nagysága. Mátyás királynak 24 trombitása volt, míg a Sforzáknak 18. A 17-19. századig a Német-Római Birodalom trombitásai védelem alatt álltak egy uralkodói rendelet alapján, és a nürnbergi trombitakészítők céhbe is tömörültek, amelyet a Városi Tanács tartott ellenőrzése alatt.

A 17. századtól a katonai stílus mellett létrejön a hangverseny műfaja is. Egész Európában virágozni kezdtek ezen hangszer iskolái. Az egyik legfontosabb központ Bolognában volt, olyan zeneszerzőknek köszönhetően, mint Franceschini vagy Torelli. A hangszer előadástechnikai fejlődésének fénykora a 18. század végi Bécsben volt.

A francia forradalom hatására történt társadalmi átalakulások, és a zenei stílus változása radikális változást eredményeztek a trombita történetében is: szólóhangszerből zenekari hangszerré vált, nem nélkülözve továbbra sem a zeneszerzők figyelmét. A második világháború után ismét több szóló szerepet kap, és emellett nagy jelentőséggel bír a dzsessz zenében.



Il gruppo degli Ottoni comprende le trombe (le più acute) i corni, i tromboni e la tuba (la più grave). Sono costruiti da un tubo che termina con la caratteristica apertura a “campana”. Sono tutti dotati del bocchino: la prima parte dello strumento a forma di coppetta. Questa apertura permette al musicista di appoggiare le labbra e farle vibrare grazie alla spinta del fiato. La vibrazione è convogliata dentro lo strumento e diventa suono. Le note si ottengono con due tecniche differenti. La prima permette di ottenere gli armonici naturali: variando l'intensità del fiato e la tensione delle labbra si ottengono suoni ben determinati e in stretta relazione alla lunghezza del tubo in cui si soffia. Questa tecnica usata fin dall' antichità (le prime testimonianze della tromba risalgono ai geroglifici egizi del 1500 a.C.) produce solo alcune note della scala. La seconda tecnica viene introdotta solo duecento anni fa con la costruzione delle valvole. Le valvole permettono di aggiungere al tubo principale altre porzioni di tubo, allungando così la colonna d'aria dello strumento. Tre o quattro dita della mano comandano altrettante valvole. La combinazione delle dita crea lunghezze differenti di tubo producendo così tutte le note della scala musicale. La storia degli Ottoni è straordinaria.

La tromba ad esempio era presente dagli egizi ai romani in celebrazioni politiche, militari e ludiche. Dimenticata in Europa durante il medioevo è stata



riscoperta come strumento per segnali militari nel 1300. Nel Rinascimento i gruppi di trombe erano un simbolo di importanza per

i sovrani. Re Mattia Corvinus aveva 24 trombe a suo servizio, gli Sforza 18. Dal 1600 al 1810 i trombettieri del Sacro Romano Impero erano protetti da un editto reale e i costruttori di questo strumento di Norimberga facevano parte di una gilda controllata dal Consiglio Cittadino. Dal 1600, oltre lo stile esecutivo militare, si sviluppa lo stile concertistico. Le scuole di quest'arte fiorivano in tutta Europa. Uno dei centri più importanti era a Bologna grazie a compositori come Franceschini e Torelli. L'apice dello sviluppo della tecnica esecutiva si ebbe a Vienna alla fine del 1700. Ma l'avvento della rivoluzione francese e il cambio di stile musicale hanno portato un radicale cambiamento dell'uso della tromba da strumento solista a strumento orchestrale ricevendo comunque grande attenzione musicale da tutti i più grandi compositori. Nel dopoguerra la tromba viene rivalutata come strumento solista e gode di molta importanza nella musica Jazz.

Alessandro Bravin



Iskolánk körüli hírek



Bolognai Gyermekkönyvvásár 2011.

Az idén március 28. és 31-e között került megrendezésre Bolognában a Nemzetközi Gyermekkönyvvásár, amelyen mi is ottjártunk. Ebben a kategóriában a legrangosabb eseménynek számít ez a szakmai összefogás, és a világ minden részéről adnak itt találkát könyvkiadók és illusztrátorok. Nagy örömeinkre szolgált, hogy mi is megnézhettük ezt a színvonalas seregszemlét, még akkor is, ha csak a töredékét sikerült bejárnunk a több ezer könyvet bemutató kiállításnak. Természetesen meglátogattuk a Magyar Gyermekkönyvkiadók Egyesülésének és a Magyar Illusztrátorok Társaságának a standját, és nagyon igényes, gyönyörűen illusztrált gyermekkönyveket csodálhattunk meg. Örömmel jelentjük, hogy a Magyar Illusztrátorok Társasága felajánlott egy válogatást könyveikből az iskola részére.

Fiera dei Libri per Bambini 2011

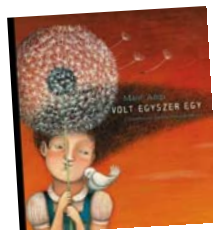
Quest'anno si è tenuta la Fiera Internazionale dei libri per bambini tra il 28 e il 31 marzo a Bologna. Alcuni di noi l'hanno visitata. Questa fiera, riservata ai professionisti, è l'evento più prestigioso nella sua categoria dove gli editori e gli illustratori di tutto il mondo si incontrano. Per noi è stato un piacere accedere a questa esposizione, anche se purtroppo abbiamo potuto vederne solo una piccola parte. Ovviamente abbiamo visitato i banchi di esposizione dell'Associazione Ungherese degli Editori di Libri per Bambini e quella degli Illustratori Ungheresi e abbiamo ammirato le loro bellissime opere. Siamo fieri di comunicarvi che l'Associazione degli Illustratori ha offerto alla nostra scuola una selezione dei loro libri.

Húsvéti ünnepség



Április 10-én, a következő iskolai találkozónk után kerül sor a Húsvéti Hagyományörző Ünnepségre, amelyen gyerekek és felnőttek egyaránt részt vehetnek a tojásfestésen és más kézműves tevékenységeken. A megterített ünnepi asztalon magyaros húsvéti ételekkel várunk mindenkit!

Ez alkalmából hozzánk látogat Szulyovszky Sarolta itt élő magyar illusztrátor, és bemutatja gyönyörű gyerekkönyv illusztrációit. Megismerkedhetünk egy általa írott és illusztrált könyvvel, a „*Hálás virág*”-gal, amely megjelent mind magyar, mind olasz nyelven. Jelen lesz Maura Pontoni a Leonardo Editrice tulajdonosa is, az olasz nyelvű könyv kiadója. Beszélni fog a magyar irodalmi alkotásokhoz fűződő kapcsolatokról, amelynek legújabb példája *Markó Béla Balázs kertje* című verseskötetének készülő olasz nyelvű változata, szintén Sarolta illusztrációival.



Akik szeretnének gyönyörködni Sarolta munkáiban, azoknak ajánljuk a honlapjának megtekintését. Érdeemes!
www.saroltaszulyovszky.com

Festa pasquale

Dopo la lezione del 10 aprile l'avrà luogo la Festa delle Tradizioni Pasquali durante la quale bambini e adulti potranno partecipare alla pittura delle uova e altre attività manuali. Tutti saranno attesi alla tavola festosamente imbandita con i piatti pasquali tradizionali ungheresi.

In questa occasione riceveremo la visita di Szulyovszky Sarolta, un'illustratrice ungherese che vive in Italia, che presenterà i suoi stupendi lavori. Potremo quindi conoscere il libro scritto e illustrato da lei stessa, pubblicato sia in ungherese che in italiano: *Nonna Nivea e il fiore riconoscente*. Sarà inoltre presente Maura Pontoni, proprietaria della Casa Editrice Leonardo che ha pubblicato la versione italiana. Ella esporrà il motivo della scelta di pubblicare opere ungheresi in italiano tra cui l'ultima edizione in preparazione del *Balázs kertje* di Markó Béla, illustrata da Sarolta. Per soddisfare la vostra curiosità sui lavori di Sarolta, vi raccomandiamo di visitare il suo sito che è veramente bello.

Csemegézni való



Mivel nemsokára Szulyovszky Sarolta lesz a vendégünk, hogy ragadjuk meg az alkalmat, hogy két általa illusztrált magyar könyvet ajánljunk, amelyek megjelentek olasz nyelven is: *Janikovszky Éva: Ha én felnőtt volnék*, és *Szulyovszky Sarolta: A hálás virág* (előbbi friulán nyelvjárásban is megjelent).



Cogliamo quindi l'occasione di presentarvi due libri ungheresi pubblicati anche in italiano (*Janikovszky Éva: Se io fossi grande* e *Szulyovszky Sarolta: Nonna Nivea e il fiore riconoscente*) con le illustrazioni di Szulyovszky Sarolta.



Szerkesztette/Redazione
Bulyáki Ildikó

*

Elérhetőség/Contatti:
331 4021 400
bocivilag@gmail.com
www.aciuer.com